

SZKOŁA POLICJI W KATOWICACH

SZKOLENIE STRZELECKIE
Zbiór podstawowych materiałów
pomocniczych dla słuchaczy szkolenia
zawodowego podstawowego
CZEŚĆ II

Opracowanie:

nadkom. Tomasz Stechnij
kom. Paweł Wąsiel
kom. Krzysztof Fojcik
mł. asp. Marek Grzebieluch

Zakład Wyszukolenia Specjalnego

Wydawnictwo
Szkoły Policji w Katowicach
2012

Spis treści

WSTĘP	5
I. BUDOWA I DZIAŁANIE PISTOLETÓW MASZYNOWYCH.....	7
PISTOLET MASZYNOWY wz. PM-84P, PM-84PP, PM-98	8
Opis i użytkowanie	9
Podstawowe elementy broni	10
Podstawowe dane taktyczno-techniczne.....	11
Wyposażenie pistoletu maszynowego PM-98.....	11
Przyrządy celownicze nastawne / przerzutowe	12
Częściowe rozkładanie pistoletu maszynowego GLAUBERYT	13
II. BUDOWA I DZIAŁANIE STRZELB GŁADKOLUFOWYCH.....	17
STRZELBA MOSSBERG I IMPERATOR.....	18
Opis i przeznaczenie	18
Kaliber wagomiarowy 12/76	19
Podstawowe mechanizmy i zespoły	19
Podstawowe części broni	20
System zabezpieczenia	21
Zatrzask zespołu przesuwnego	22
Ładowanie broni	22
Podstawowe dane taktyczno-techniczne.....	23
Częściowe rozkładanie strzelby MOSSBERG	23
III. AMUNICJA KAL. 12/70 STOSOWANA DO STRZELB GŁADKOLUFOWYCH	27
Rodzaje amunicji do strzelb gładkolufowych (podział)	28
Budowa naboju	28
1. AMUNICJA NIEPENETRACYJNA (OBEZWŁADNIAJĄCA)	29
2. AMUNICJA PENETRACYJNA (BOJOWA).....	32
3. AMUNICJA SPECJALNA	34
4. ZNAKOWANIE AMUNICJI DO STRZELB GŁADKOLUFOWYCH.....	37
BIBLIOGRAFIA:	38
Akty prawne.....	38
Opracowania i instrukcje	39
ŹRÓDŁA FOTOGRAFII I RYSUNKÓW:.....	39

WSTĘP

Niniejszy skrypt przeznaczony jest przede wszystkim dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego, jednakże ze względu na zawarte w nim treści i poruszaną tematykę może stanowić również materiał pomocniczy dla policjantów odbywających szkolenia specjalistyczne oraz doskonalenia zawodowe. Stanowi drugą część zbioru materiałów pomocniczych z zakresu szkolenia strzeleckiego wchodzących w zakres szkolenia zawodowego podstawowego. Został opracowany przy współpracy wykładowców szkolenia strzeleckiego z WSPol. Szczytno, CSP Legionowo, SP Słupsk, SP Piła oraz SP Katowice jako oprzyrządowanie metodyczne do programu szkolenia zawodowego podstawowego. Zawarto w nim kompendium wiedzy niezbędnej dla policjantów rozpoczynających swoją przygodę z bronią palną oraz szkoleniem strzeleckim jako przedmiotem ściśle zawodowym.

W skrypcie zawarto treści dotyczące:

- budowy i działania pistoletów maszynowych wz. PM-84P, PM-84PP, PM-98;
- budowy i działania strzelb gładkolufowych MOSSBERG oraz SDASS IMPERATOR;
- podziału amunicji stosowanej do strzelb gładkolufowych:
 - amunicja obezwładniająca (niepenetracyjna),
 - amunicja bojowa (penetracyjna),
 - naboje specjalne (amunicja proszkowo-chemiczna).

Wyżej wymienione zagadnienia do tej pory pojawiały się w różnego rodzaju opracowaniach i materiałach źródłowych. Nasza publikacja jest próbą zebrania podstawowego materiału szkoleniowego w całość, celem łatwiejszego wykorzystania. Wskazuje na ważne aspekty szkolenia strzeleckiego, które mogą okazać się bardzo przydatne w połączeniu z rozwiązaniami praktycznymi stosowanymi przy użyciu broni palnej.

Autorzy publikacji pragną wyrazić swoje podziękowania dla wszystkich wykładowców współpracujących przy opracowaniu powyższego materiału.

I. BUDOWA I DZIAŁANIE PISTOLETÓW MASZYNOWYCH

**Szkolenie zawodowe podstawowe
JM09/JS05/KPN1**

PISTOLET MASZYNOWY wz. PM-84P, PM-84PP, PM-98

Rys. 1. Polski pistolet maszynowy „Glauberyt” PM-84P

Rys. 2. Polski pistolet maszynowy „Glauberyt” PM-84PP

Rys. 3. Polski pistolet maszynowy „Glauberyt” PM-98

Przez pojęcie *pistolet maszynowy* rozumie się powszechnie używaną indywidualną broń automatyczną o dużej szybkostrzelności, wyposażoną w kolbę stałą lub składaną i strzelającą nabojami pistoletowymi. Broń charakteryzuje się małymi wymiarami i masą, dobrą manewrowością prowadzenia ognia oraz szybkością użycia.

Opis i użytkowanie

GLAUBERYT – 9 mm pistolet maszynowy wz. 1984, 1998 (PM-84PP, PM-98) jest bronią polskiej konstrukcji. PM-84PP, PM-98 jest bronią samoczynną, samopowtarzalną (przystosowaną do strzelania ogniem pojedynczym i ciągłym), działającą na zasadzie odrzutu zamka swobodnego. Do jej zasilania wykorzystuje się dwa rodzaje dwurzędowych magazynków pudełkowych:

- krótkie – 15 nabojoye;
- długie – 25 nabojoye.

Uwaga: Magazynki nowego typu (z PM-98) pasują do pistoletów PM-84P i PP, natomiast w przeciwnym wypadku zamienne stosowanie magazynków nie jest możliwe.

Magazynek mieści się w gnieździe chwytu pistoletowego, w którym jest utrzymywany zatrzaskiem usytuowanym w dolnej, tylnej części chwytu (PM-84PP) lub z lewej strony chwytu przy osłonie języka spustowego (PM-98).

Glauberyt ma prostą budowę, **składa się z sześciu podstawowych części:**

- 1) lufy,
- 2) komory zamkowej (z kolbą, chwytem i rozkładanym chwytem przednim PM-84, PM-84PP lub łożem PM-98),
- 3) zamka,
- 4) dwóch żerdzi ze sprężynami powrotnymi,
- 5) pokrywy komory zamkowej,
- 6) magazynka.

W skład **wyposażenia broni** wchodzi (patrz: rys. 6):

- 1) cztery magazynki (trzy długie i jeden krótki),
- 2) futerał,
- 3) pas nośny,
- 4) torba na magazynki,
- 5) wycior,
- 6) olejarka.

Rys. 4. Bezpiecznik – przełącznik rodzaju ognia pistoletu maszynowego PM-98

Zarówno PM-84PP, jak i PM-98 posiada bezpiecznik skrzydełkowy, który spełnia jednocześnie funkcję przełącznika rodzaju ognia. Znajduje się on na lewej ścianie komory zamkowej, za chwytem pistoletowym z możliwością trzech położeń:

górne **Z** – broń zabezpieczona

środkowe **P** – ogień pojedynczy

dolne **C** – ogień ciągły

Zabezpieczenie broni powoduje zablokowanie zamka w położeniu przednim, kurka w położeniu napiętym lub zwolnionym oraz unieruchomienie języka spustowego z szyną spustową.

Podstawowe elementy broni

Rys. 5. Pistolet maszynowy PM-98 częściowo rozłożony

Budowa:

- 1 – komora zamkowa z zespołem chwytu
- 2.1 – magazynek długi 25 naboju
- 2.2 – magazynek krótki 15 naboju
- 3 – pokrywa komory zamkowej
- 4 – sprężyny powrotne ze zderzakiem
- 5 – zamek
- 6 – nakrętka lufy
- 7 – lufa

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

	PM-84P, 84PP	PM-98
Kaliber	9 mm	9 mm
Nabój	9 x 19 mm	9 x 19 mm
Masa naboju (g)	12	12
Masa pocisku (g)	8	8
Długość lufy (mm)	185	185
Prędkość początkowa pocisku V_0 (m/s)	360	360
Energia wylotowa pocisku E_0 (J)	518	518
Szybkostrzelność teoretyczna (strz./min)	640	640
Pojemność magazynków		
krótki / masa (kg)	15 / 0,11	15 / 0,11
długi / masa (kg)	25 / 0,14	25 / 0,14
Masa magazynka z nabojami 15/25 (kg)	0,29 / 0,44	0,29 / 0,44
Masa pistoletu bez magazynka (kg)	2,17	2,42
Masa pistoletu z magazynkiem długim i nabojami (kg)	2,60	2,86
Gabaryty broni:		
dł. pistoletu z kolbą złożoną (mm)	375	405
dł. pistoletu z kolbą wysuniętą (mm)	575	605
Wysokość z magazynkiem krótkim (mm)	160	172
Wysokość z magazynkiem długim (mm)	210	220
Szerokość (mm)	54	58
Długość lufy (mm)	185	185

Wyposażenie pistoletu maszynowego PM-98

Rys. 6. Kompletnie wyposażenie pistoletu maszynowego PM-98

Rys. 7. Przyrządy celownicze przeziernikowe

Rys. 8. Przyrządy celownicze szczerbinkowe

Rys. 9. Muszka wraz z osłoną

Częściowe rozkładanie pistoletu maszynowego GLAUBERYT

1. Wyjęcie magazynka.
2. Odbezpieczenie pistoletu.
3. Sprawdzenie stanu komory nabojoyej.
4. Zwolnienie zatrzasku pokrywy komory zamkowej.
5. Odłączenie pokrywy komory zamkowej.
6. Odłączenie sprężyn powrotnych z żerdziami.
7. Wyjęcie zamka.
8. Odkręcenie nakrętki lufy i wyjęcie lufy.
9. Odłączenie łącznika i tulei łącznika.
10. Odłączenie zespołu chwytu od zespołu komory zamkowej.

UWAGA !!!

Zawsze przed przystąpieniem do rozłożenia pistoletu maszynowego odłącz magazynek, sprawdź stan komory nabojoyej i oddaj strzał kontrolny w miejsce bezpieczne lub do tego przeznaczone.

Rys. 10. Sprawdzenie broni przed przystąpieniem do jej rozłożenia

Rys. 11. Zwolnienie zatrzasku pokrywy komory zamkowej

Rys. 12. Odłączenie pokrywy komory zamkowej

Rys. 13. Odłączenie urządzenia powrotnego

Rys. 14. Wyjęcie zespołu zamka

Rys. 15. Odkręcenie nakrętki mocującej lufę – należy wcisnąć zatrzask nakrętki mocującej lufę i ją odkręcić

Rys. 16. Odlączenie lufy

Rys. 17. Odłączenie łącznika

Rys. 18. Odłączenie tulei łącznika

Rys. 19. Odłączenie zespołu chwytu od zespołu komory zamkowej

**Składanie broni przeprowadzamy w kolejności odwrotnej
PO ZŁOŻENIU SPRAWDŹ WSPÓLDZIAŁANIE
MECHANIZMÓW BRONI**

II. BUDOWA I DZIAŁANIE STRZELB GŁADKOLUFOWYCH

**Szkolenie zawodowe podstawowe
JM09/JS06/KPN1**

STRZELBA MOSSBERG I IMPERATOR

Rys. 20. Strzelba amerykańska MOSSBERG, kal. 12/76

Rys. 21. Strzelba niemiecka IMPERATOR, kal. 12/76, pozbawiona kolby z chwytem pistoletowym

Opis i przeznaczenie

Strzelby gładkolufowe Mossberg i Imperial są to jednolufowe powtarzalne jednostki broni strzeleckiej systemu przeładowania *pump-action*, które nazywane są także *repetierami*. Przeładowanie w takiej broni odbywa się przez przesunięcie ruchomego suwadła do tyłu i do przodu, ruchem przypominającym pompowanie. Strzelby te służą do niszczenia osłon technicznych, samoobrony i walki oraz do wymuszenia posłuszeństwa na odległościach krótkich do 50 m.

Do strzelania używa się różnego rodzaju naboju specjalnych, dobieranych w zależności od potrzeb i stawianych zadań. Szczegółowy opis amunicji stosowanej do strzelb gładkolufowych stosowanych w polskiej policji znajduje się w rozdziale III niniejszego opracowania.

Kaliber wagomiarowy 12/76

Kaliber strzelb gładkolufowych stosowanych w policji wynosi 12. Nie jest to jednak zapis podawany w milimetrach, jak w przypadku amunicji pistoletowej czy pośredniej. W związku z faktem, że strzelby gładkolufowe wywodzą się od broni myśliwskiej, tradycyjnie ich kaliber wyraża się za pomocą tzw. wagomiaru – czyli liczby kul o średnicy przewodu lufy, jaką można wykonać z jednego funta angielskiego (1lb = 0,45359 kg) czystego ołowiu.

Kaliber 12 oznacza więc liczbę kul, jaką dla lufy o danej średnicy (mierzonej w miejscu oddalonym o 220 mm od tylnego ścięcia lufy) można odlać z czystego ołowiu o masie jednego funta angielskiego. Im większa liczba oznaczająca kaliber, tym średnica lufy jest mniejsza (kal. 12=18.2 mm, kal. 16=16.8 mm, kal. 20= 15,7 mm).

Liczba 76 w zapisie kalibru wagomiarowego oznacza natomiast:

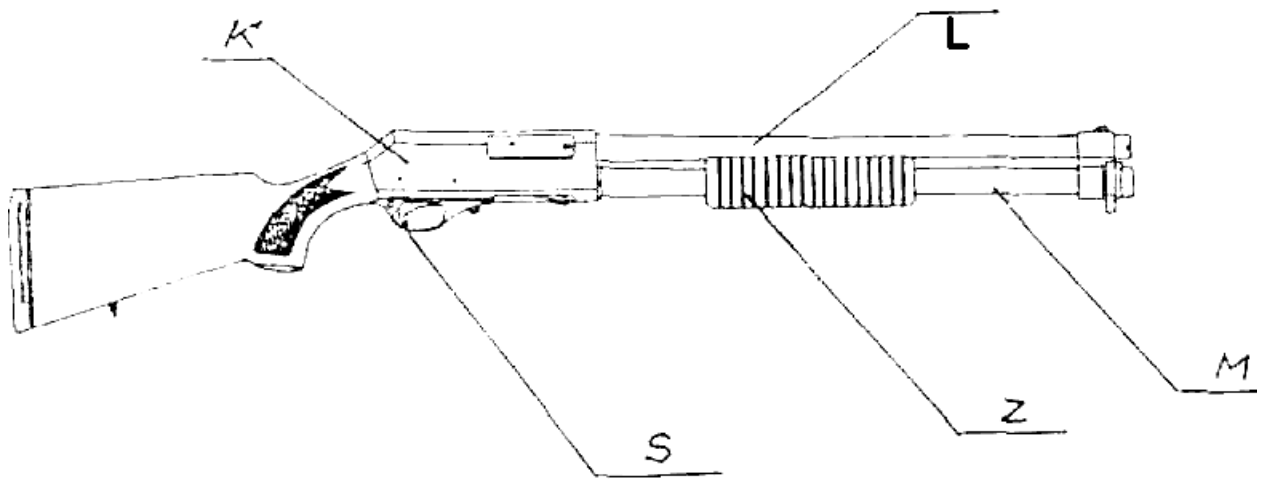
- długość (głębokość) komory naboju,
- całkowitą długość rozwiniętej łuski po wystrzale.

Do broni o kalibrze 12/76 można stosować amunicję kal. 12/70, jak również amunicję kal. 12/76. Natomiast do broni o kalibrze 12/70 można stosować wyłącznie amunicję kal. 12/70. Zastosowanie amunicji o większym kalibrze może doprowadzić do utknięcia pocisku w lufie, a nawet rozerwania lufy. Rozwinięta łuska po wystrzale będzie znajdować się za komorą naboju, zmniejszy więc średnicę lufy i doprowadzi do utknięcia pocisku.

Podstawowe mechanizmy i zespoły

Do podstawowych mechanizmów i zespołów strzelby należy:

- 1) zespół lufy (L),
- 2) zespół przesuwny (Z),
- 3) zespół komory zamkowej i kolby (K),
- 4) mechanizm uderzeniowo-spustowy (S),
- 5) mechanizm zasilania – magazynek rurowy (M).

Rys. 22. Podstawowe mechanizmy i zespoły strzelby IMPERATOR

Podstawowe części broni

Rys. 23. Strzelba MOSSBERG rozłożona

Podstawowe części:

1) zespół komory zamkowej i kolby z magazynkiem,	6) ustalacz,
2) zespół lufy,	7) płytkę suwadła,
3) kołek oporowy,	8) zespół przesuwny,
4) mechanizm spustowo-uderzeniowy,	9) zamek,
5) rozdzielacz,	10) podajnik.

System zabezpieczenia

Rys. 24. Bezpiecznik MOSSBERG

Rys. 25. Bezpiecznik IMPERATOR

UWAGA !!!

Zabezpieczenie broni powoduje blokadę mechanizmu spustowo-uderzeniowego.

Rys. 26. Różnica w umiejscowieniu zatrzasku suwadła w strzelbie IMPERATOR i MOSSBERG

Zatrask pozwala na odblokowanie suwadła z przedniego położenia w celu sprawdzenia komory nabojeowej lub rozładowania broni bez konieczności wyciskania spustu.

Ładowanie broni

W celu załadowania broni należy:

1. Odbezpieczyć broń.
2. Naciskając na zatrask suwadła, przesunąć zespół ruchomy w tylne położenie i sprawdzić, czy nie ma naboju w komorze nabojeowej na podajniku oraz donośniku.
3. Przesunąć z powrotem zespół ruchomy do przodu.

4. Oddać strzał kontrolny w bezpiecznym kierunku.
5. Zabezpieczyć broń.
6. Obrócić broń oknem wyrzutnika do góry.
7. Nacisnąć podajnik i wsunąć nabój kciukiem do rury magazynka za ustalacz położenia naboju; w ten sam sposób ładować kolejne naboje do magazynka.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

	MOSSBERG	IMPERATOR
Kaliber	12/76	12/76
Masa broni (kg)	2,9	3,2
Długość broni (mm)	985	1014
Szybkostrzelność praktyczna (strzały/sek.)	5 /10-15	5/ 10-15
Przyrządy celownicze wyregulowane (m)	35	35
Pojemność magazynka (szt.)	5	5
Rażenie obezwładniające pocisku	Zależy od naboju	Zależy od naboju
Prędkość wylotowa pocisku	Zależy od naboju	Zależy od naboju
Energia wylotów pocisku	Zależy od naboju	Zależy od naboju

Częściowe rozkładanie strzelby MOSSBERG

1. Sprawdzenie czy broń nie jest załadowana.
2. Odkręcenie śruby przy łączniku rury magazynka.
3. Wyjęcie lufy i odłączenie jej od komory zamkowej.
4. Wybicie kołka rozporowego i oddzielenie od komory zamkowej mechanizmu uderzeniowo-spustowego.
5. Wyjęcie z komory zamkowej ustalacza, rozdzielacza.
6. Wyjęcie ramki suwadła.
7. Wyjęcie zamka przez okno osadzenia lufy.
8. Odłączenie rękojeści przeładowania z listwami.
9. Wyjęcie podajnika.

UWAGA !!!

Zawsze przed przystąpieniem do rozłożenia strzelby gładkolufowej cofnij suwadło i sprawdź stan komory naboju, podajnika i donośnika magazynka rurowego.

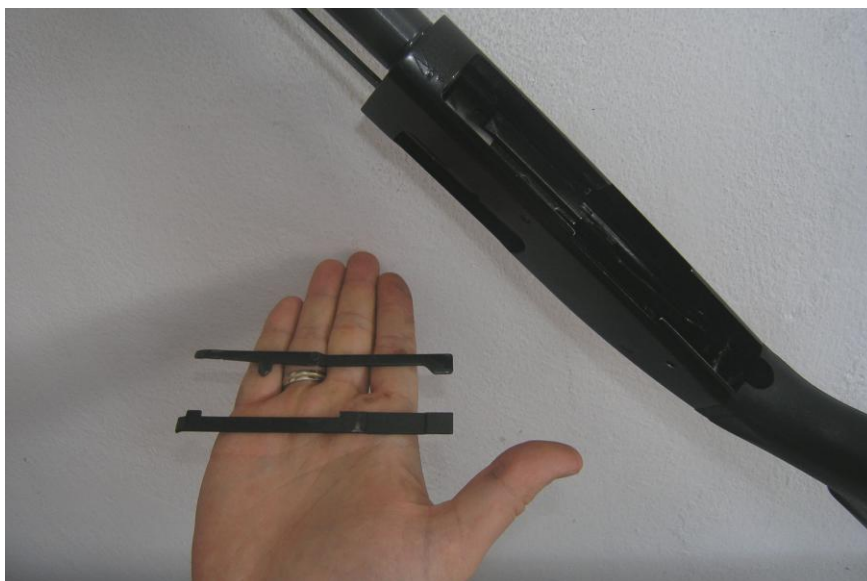
Rys. 27. Należy umieścić zespół przesuwny w położeniu pośrednim, co ułatwia późniejsze wyjęcie zespołu lufy, odkręcić śrubę przy łączniku rury magazynka i wyjąć lufę

Rys. 28. W celu odłączenia mechanizmu spustowo-uderzeniowego należy wybić sworzeń łączący mechanizm z zespołem komory zamkowej i kolby

Rys. 29. Wyjęcie mechanizmu spustowo-uderzeniowego

Rys. 30. Wyjęcie ustalacza i rozdzielacza

Rys. 31. Wyjęcie ramki suwadła

Rys. 32. Odłączenie rękojeści przeladowania z listwami

Rys. 33. Wyciągnięcie zamka przez okno osadzenia lufy

Rys. 34. Wyjęcie podajnika

**Składanie broni przeprowadzamy w kolejności odwrotnej
PO ZŁOŻENIU SPRAWDŹ WSPÓLDZIAŁANIE
MECHANIZMÓW BRONI**

**III. AMUNICJA KAL. 12/70 STOSOWANA DO STRZELB
GŁADKOLUFOWYCH**

**Szkolenie zawodowe podstawowe
JM09/JS06/KPN3**

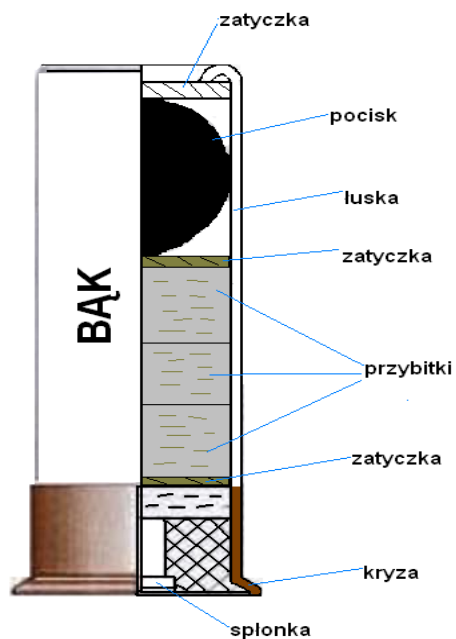
Rodzaje amunicji do strzelb gładkolufowych (podział)

1. NIEPENETRACYJNA
2. PENETRACYJNA
3. SPECJALNA

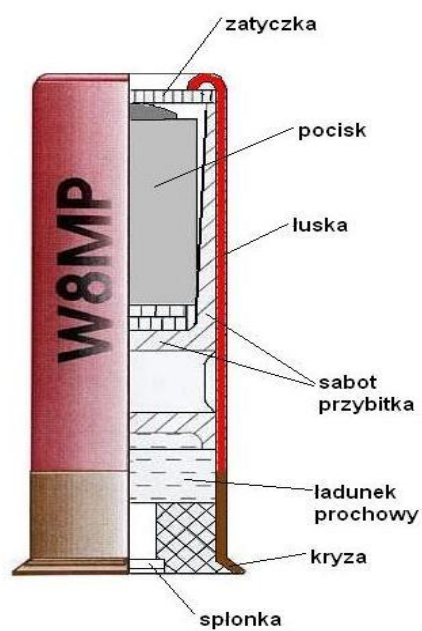

Rys. 35. Amunicja kal. 12/70 stosowana do strzelb gładkolufowych w polskiej policji

Budowa naboju

Rys. 36. Przekrój naboju niepenetracyjnego BAŁ,
kal. 12/70

Rys. 37. Przekrój naboju penetracyjnego
W 8 MP, kal. 12/70

1. AMUNICJA NIEPENETRACYJNA (OBEZWŁADNIAJĄCA)

Rys. 38. Amunicja gumowa BAK

Pocisk: kula gumowa o średnicy 17,4 mm i masie 4,5g

Zasięg niebezpiecznego rażenia: 20 m

Przeznaczenie naboju: przywracanie porządku publicznego w przypadku jego zbiorowego zakłócania

Kaliber: 12/70

Kolor łuski: biały

Rys. 39. Amunicja gumowa CHRB-20

Rys. 40. Amunicja gumowa CHRB-30

Rys. 41. Amunicja gumowa CHRB-50

Pocisk: walec gumowy o średnicy 18,8 mm ze stabilizatorami lotu o masie 8g

Zasięg niebezpiecznego rażenia: CHRB-20 – 20 m, CHRB-30 – 30 m, CHRB-50 – 50 m

Przeznaczenie naboju: przywracanie porządku publicznego w przypadku jego zbiorowego zakłócenia

Kaliber: 12/70

Kolor łuski: biały

Nadlewy na czole gumowych pocisków amunicji Chrabąszcz 20, 30, 50

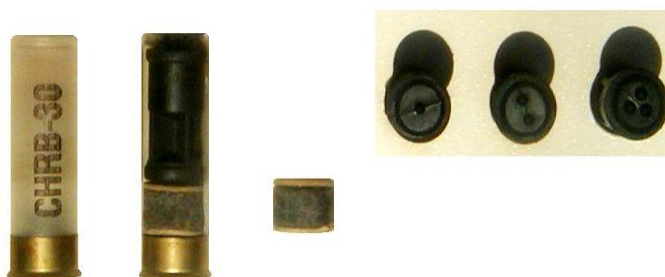
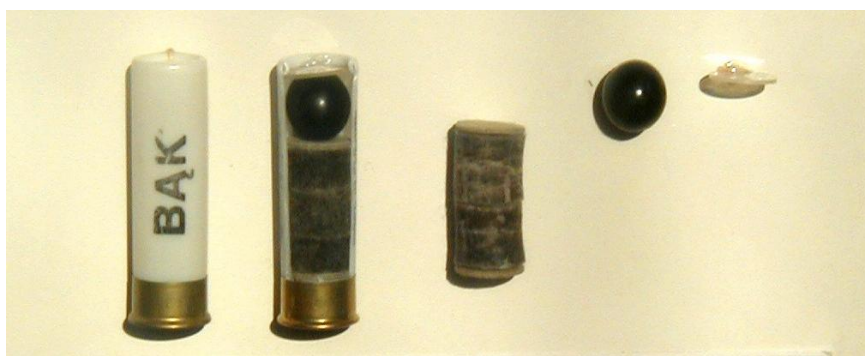
Rys. 42. Jeden nadlew na czole pocisku gumowego CHR-B-20

Rys. 43. Dwa nadlewy na czole pocisku gumowego CHR-B-30

Rys. 44. Trzy nadlewy na czole pocisku gumowego CHR-B-50

Rys. 45. Przekrój amunicji niepenetracyjnej. Filcowa przybitka (sabot) oddziela gumowy pocisk od ładunku prochowego znajdującego się w dolnej części naboju

2. AMUNICJA PENETRACYJNA (BOJOWA)

Rys. 46. Amunicja penetracyjna W 8 MP z pociskiem ołowianym BRENEKA

Pocisk: walec ołowiany z wgłębieniem dennym

Zasięg niebezpiecznego rażenia: 525 m

Przeznaczenie naboju: amunicja bojowa o wysokiej energii działania, służy do niszczenia osłon technicznych oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych (strzelanie do bloku silnika)

Kaliber: 12/70

Kolor łuski: czerwony

Rys. 47. Przekrój amunicji penetracyjnej W 8 MP

Rys. 48. Amunicja penetracyjna śrutowa LFT 6,8

Pocisk: 12 szt. ołowianych kul

Zasięg niebezpiecznego rażenia: 230 m

Przeznaczenie naboju: amunicja bojowa o wysokiej energii działania, służy do niszczenia osłon technicznych oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych (strzelanie do kół pojazdu)

Kaliber: 12/70

Kolor łuski: niebieski

Rys. 49. Przekrój amunicji penetracyjnej LFT 6,8

3. AMUNICJA SPECJALNA

Rys. 50. Amunicja specjalna PR PIK

Pocisk: plastikowy pojemnik wypełniony mieszaniną proszku stalowego i talku technicznego

Zasięg niebezpiecznego rażenia: 100 m

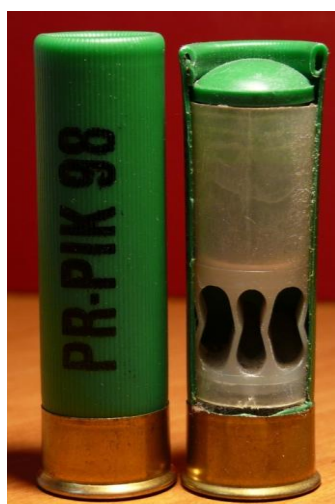
Przeznaczenie naboju: odstrzeliwanie zamków, zawiasów drzwi w mieszkaniu, samochodzie

Kaliber: 12/70

Kolor łuski: zielony

Dostępne wersje (oznaczenie na łusce): PR-PIK 94M (energia 1000 J)

PR-PIK 98 (energia 2000 J)

Rys. 51. Przekrój amunicji specjalnej PR PIK – na fotografii zamknięty plastikowy pojemnik z amortyzatorem wypełniony proszkiem stalowym

Rys. 52. Amunicja specjalna CS

Pocisk: plastikowy pojemnik wypełniony mieszaniną proszku stalowego i talku technicznego oraz gazu CS

Zasięg niebezpiecznego rażenia: 100 m

Przeznaczenie naboju: wstrzelenie gazu do wnętrza budynku, samochodu (np. przez szybę)

Kaliber: 12/70

Kolor łuski: żółty

Dostępne wersje (oznaczenie na łusce): CS 94M (energia 1000 J), 0,14 CS

CS 98 (energia 2000 J), 0,14 CS

Rys. 53. Przekrój amunicji specjalnej CS

Rys. 54. Amunicja specjalna ONS-2000

Pocisk: nabój nie posiada pocisku, tylko ładunek błyskowo-akustyczny z mieszankami azotanu sodu i proszku magnezu

Zasięg niebezpiecznego rażenia: 8 m

Przeznaczenie naboju: amunicja ślepa, której działanie polega na oddziaływaniu świetlno-akustycznym. Natężenie dźwięku nie niższe niż 115 dB

Kaliber: 12/70

Kolor łuski: biały

4. ZNAKOWANIE AMUNICJI DO STRZELB GŁADKOLUFOWYCH

Rys. 55. Na tulejce łuski: liczby określające średnicę śrutu w mm, charakterystyczną nazwę naboju

Rys. 56. Na tulejce łuski: liczby oznaczające długość łuski po jej całkowitym rozwinięciu w mm

Rys. 57. Na okuciu : nazwa wytwórni FAM PIONKI oraz określony kaliber wagowo-miarowy

BIBLIOGRAFIA:

Akty prawne

1. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. 07.43.277 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. 04.52.525 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez policjantów oraz zasad użycia broni palnej przez oddziały i pododdziały zwarte Policji (Dz.U. 05.135.1132).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków użycia oddziałów i pododdziałów Policji oraz Sił Zbrojnych RP w razie zagrożenia bezpieczeństwa lub zakłócenia porządku publicznego oraz zasad użycia broni palnej przez te jednostki (Dz.U. 05.135.1134).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 listopada 2000 r. w sprawie uzbrojenia Policji. (Dz.U. 01.14.139 z późn. zm.).
6. Zarządzenie nr 6 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 maja 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz.U. KGP 00.4.38 z późn. zm.).
7. Decyzja nr 713/2005 KGP z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów.
8. Decyzja nr 3/2007 KGP z dnia 4 stycznia 2007 r. zmieniająca decyzję w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów.
9. Decyzja nr 360 KGP z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno bojowym w Policji.
10. Zarządzenie nr 467 KGP z dnia 09 maja 2005 r. zmieniające Zarządzenie nr 498/04 KGP w sprawie wzorów i typów wprowadzonej na uzbrojenie Policji broni gładkolufowej typu MOSSBERG kal. 12/76 oraz SDASS IMPERATOR kal. 12/76. (Dz.U. KGP 05 1058).

11. T. Stechnij, W. Żółtaszek, R. Lorkowski: *Amunicja stosowana do strzelb gładkolufowych będących na wyposażeniu Policji*, Katowice: Szkoła Policji w Katowicach, 2006.
12. W. Żółtaszek, T. Stechnij, K. Fojcik: *Opis i użytkowanie pistoletu maszynowego PM-84P, PM-98 Glauberyt*, Katowice: Szkoła Policji w Katowicach, 2003.
13. Prezentacje multimedialne: *Zbiór materiałów dydaktycznych stanowiących oprogramowanie metodyczne do programu szkolenia zawodowego podstawowego*. Wydział Programowo-Metodyczny Biura Kadr i Szkolenia KGP, 2006.
14. Instrukcje obsługi i użytkowania strzelb gładkolufowych.
15. Instrukcja obsługi: *Pistolet maszynowy PM-84 P, 9x19 PARA*, Zakłady Łucznik.
16. Instrukcja obsługi: *Pistolet maszynowy PM-98, 9x19 PARA. Budowa i użytkowanie*, Zakłady Łucznik.

ŹRÓDŁA FOTOGRAFII I RYSUNKÓW:

- Rys.: 1, 6, 7-10, 26, 35-37, 42-45, 47, 49, 51, 53, 55-57
Źródło: własność Szkoły Policji w Katowicach.
- Rys.: 2, 3, 4, 5 i 11-19
Źródło: Prezentacja multimedialna *Budowa i działanie pistoletu maszynowego Glauberyt – oprzyrządowanie metodyczne do programu szkolenia zawodowego podstawowego*, Legionowo 2006.
- Rys.: 20-25, 27-34
Źródło: Prezentacja multimedialna *Budowa i działanie strzelby gładkolufowej – oprzyrządowanie metodyczne do programu szkolenia zawodowego podstawowego*, Legionowo 2006.
- Rys.: 38-41, 46, 48, 50, 52, 54
Źródło: fam-pionki.pl, [online], Fabryka Amunicji Myśliwskiej "FAM-PIONKI" Sp. z o.o., [dostęp: 13.03.2012, <http://www.fam-pionki.pl>].